

ဘာသာပြန်ဆိုသူ၏ စကားလက်ဆောင်

.....

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ပထမဆုံး လူမည်းသမ္မတ ဘားရက် ဟူစီနီ အိုဘားမား၏ အကြောင်းခြင်းရာများကို စာရှုသူတို့ ကောင်းကောင်းလေ့ကျက်မိပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ယခု စာအုပ်သည် သူ့ကိုယ်တိုင်ရေးသားခဲ့သော ကိုယ်ပိုင်သံစဉ် ရင်တွင်းဖြစ် စစ်စစ်ဟု ဆိုရပါမည်။ ထိုထက်ပို၍ ညွှန်းရသော် သူ သမ္မတအဖြစ် တက်လှမ်းခဲ့ရာ လေ့ကျက်ထစ်၏အစပိုင်း ဟားဗတ် ဥပဒေရေးရာကျောင်း မတက်ရောက်ရသေးမီ ဘဝအစိတ်အပိုင်းကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သော ဖြစ်ရပ်မှန်အခြေပြု ရသဆန်သော အရေးအသား ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် အမေရိကန်နိုင်ငံသား၊ ဟာပိုင်အီမွေး၊ လူမည်းတစ်ဝက် လူဖြူတစ်ဝက် သွေးနှောသူ အိုဘားမား၏ မျိုးရိုးဇာစ်မြစ် လာရာလမ်းကို နောက်ကြောင်းလှန်ရင်း သူ့အသက် ၃၀ ဝန်းကျင်အထိ ရှင်သန်လှုပ်ရှား ထိတွေ့ခဲ့ရပုံများကို ဇာတ်ညွှန်း ကောင်းကောင်း၊ ကလောင် သွက်သွက်ဖြင့် ဖန်တီးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အိုဘားမားကို ကင်ညာနိုင်ငံသား၊ လူယိုမျိုးနွယ်စု ဝင် ဖခင်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသူ၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဝေလ၊ ဂျာမန်၊ ဆွစ်နှင့် အိုင်းရစ်နွယ်ဝင် မိခင်တို့က ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ် ၄ ရက်တွင် မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။ ဤစာအုပ်၌ သူ့ကိုစတင်မွေးဖွားချိန်မှ နိဒါန်းချီပြီး အသက် ၂၇ နှစ်အရွယ် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ကင်ညာနိုင်ငံသို့ ပထမဆုံး ရောက်ရှိချိန်အထိ သူ၏ဘဝကို ခြယ်မှုန်းထားသည်။ နိဂုံးအဖြစ် သူ့ဘဝကြင်ဖော် မိရှဲလ်နှင့် လက်ထပ်ချိန်၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၌ အဆုံးသတ်ထားပါသည်။ စာအုပ်ကို အပိုင်းသုံးပိုင်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ပထမပိုင်း ဇာတ်ပုညတွင် အခန်း ၆ ခန်း၊ ဒုတိယပိုင်း ချီကာဂိုတွင် အခန်း ၈ ခန်းနှင့် တတိယပိုင်း ကင်ညာတွင် အခန်း ၅ ခန်း၊ စုစုပေါင်း အခန်း ၁၉ ခန်းပါဝင်ပြီး ပထမအကြိမ်ထုတ်ဝေခြင်းအဖြစ် ၁၉၉၂ ခုနှစ် နှစ်လယ်ပိုင်းက စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှာ သူသည် ဟားဗတ် ဥပဒေ ကျောင်းမှ ဒုတိယဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့ပြီး ချီကာဂို၌ အိမ်ထောင်ပြု၊ သမီးနှစ်ယောက်ကိုမွေးကာ စည်းရုံး ရေးမှူးဘဝမှသည် လွှတ်တော်နိုင်ငံရေးနယ်သို့ ခြေလှမ်းစတင်ခဲ့ချိန် ဖြစ်သည်။

ဤစာအုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ နာမည်ကျော် သတင်းစာကြီးများ၏ ပင်တိုင် စာပေဝေဖန်ရေး သမားများက ထူးထူးခြားခြား ညွှန်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ဝါရှင်တန်ပို့စ်၏ စာအုပ်ကမ္ဘာ့ကဏ္ဍက

“မျိုးရိုးဥပမာ၊ လူတန်းစားနှင့် မျိုးနွယ်စုဆိုင်ရာ ထိရလွယ်သော မေးခွန်းများစွာကို ဖော်ပြလျက် အိုဘားမားသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ငြိမ်ငြိမ်ငြောင်းငြောင်း၊ အေးအေးဆေးဆေး၊ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းဖြင့် သူရည်ရွယ်ရာဆီ အရောက်ခေါ်သွားခဲ့သည်”ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လော့စ်အိန်ဂျလိစ်တိုင်းမှ မိုက်ကယ်ဟားရစ်က “အိုဘားမား၏ စူးရှသောမျက်လုံး၊ နူးညွတ်သောနှလုံးသား၊ မိမိကိုယ်ကို သိမြင်ဝေဖန်နိုင်စွမ်း၊ သူ့ဘဝကိုသူ ခံစားရုံမျှမက တတိယလူအဖြစ် သုံးသပ်နိုင်စွမ်းနှင့် လူများ၊ အတွေ့အကြုံများ၊ နေရာဒေသများကို ရသဝတ္ထုရှည်စာရေးဆရာတစ်ဦးအလား ချယ်မှုန်းနိုင် စွမ်း”ကို လည်းကောင်း၊ အမေရိကန် လူ့အခွင့်အရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူနှင့် စာရေးဆရာမကြီး ချာလင်းဟန်တန်ဂျေက “ကျွန်မဖတ်ဖူးသမျှ မိမိကိုယ်ကိုယ် ပြန်လည်ရှုမြင်သော စာအုပ်များစွာ ထဲမှ အကောင်းဆုံးတစ်အုပ်၊ အရေးအသားက လှလှပပ၊ ညွှန်းဖွဲ့ပုံက အရည်မီမီနှင့် ရေးထားပုံ ကလည်း ဝတ္ထုရှည်တစ်ပုဒ်ပမာ”ဟု အသီးသီး ထင်မြင်ချက်ပေးခဲ့ကြသည်။

ရာစုနှစ်တို့၏အမွေဆိုးအဖြစ် သိမ်းဆည်းလက်ကမ်းနေဆဲ နာမဝိသေသနများ-အဖိနှိပ်ခံဆို သော၊ တော်လှန်ရေးဆိုသော၊ အုံကြွမှုဟူသော လူမည်းတို့၏ ဓာတ်ပြားဟောင်းကြီးကို အမေရိ ကန် စနစ်အတွင်းမှာပင် သူ့အမြင်၊ သူ့အတွေး၊ သူ့ခေတ်၌ အပ်ကြောင်းမထပ်စေချင်တော့သည့် အမည်းအဖြူ ငါးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းစီ ဗီဇသွေးရှိသော အမေရိကန်လူငယ်တစ်ဦး၏ ရုပ်ပုံလွှာကို ပြက်ပြက်ထင်ထင် မြင်ရမည်။ ၂၀ ရာစု၏ ကမ္ဘာ့မြေပုံပေါ်က ဟာပိုင်အီ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ နယူး ယောက်၊ ချီကာဂိုနှင့် ကင်ညာတို့၏ မိရိုးဖလာထုံးတမ်းများ၊ ကိုလိုနီစနစ်အောက်ဝယ် ပျက်ယွင်း သွားသောဟန်ချက်များ၊ ရောနှောသွားသောဓလေ့များ၊ ရယူလိုမှုအတွက် ပေးဆပ်ခဲ့ရသည်များ ကို ရသစုံစွာ ဖတ်ရှုကြရပါမည်။ ဒီမိုကရေစီဟူသော စည်းနှောင်မှုအတွင်းမှ မိမိတို့၏ တရား သဖြင့် အခွင့်အရေးကိုတောင်းဆိုပုံများလည်း ပါဝင်သည့်အတွက် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီ ကြားက ဝိရောဓိအဖုံဖုံ၊ အတိုင်းအဆကိုလည်း မြင်လာပါလိမ့်မည်။ ထိုလှိုင်းတံပိုးများကို သူ အောင်မြင်စွာ ဖြတ်ကျော်နိုင်ခဲ့သည့်အတွက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ သမ္မတဆိုသည်ထက် နိုင်ငံပြုပုဂ္ဂိုလ် (Statesman) အဆင့်အထိ သမိုင်းက နေရာပေးခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာပြန်သူအနေနှင့် စကားလက်ဆောင်အဖြစ် အကြောင်းခြင်းရာသုံးခုကို ကြိုတင် ရှင်းပြလိုပါသည်။

ပထမအကြောင်းမှာ အိုဘားမားတစ်ယောက် မျိုးရိုးဇာစ်မြစ်ကို ခြေရာကောက်ရင်း ဤ စာအုပ်၌ပေးသွားသော ဒီမိုကရေစီမူဘောင်အတွင်းမှစည်းရုံးရေးဆိုင်ရာလုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ၊ အကျအတက်များ၊ အတွန်းအတိုက်များ၊ အတိုးအဝှေ့များ၊ အတင်အချများကို ဖတ်ရှုကြရပါမည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်း၊ ပရဟိတ၊ လူထုအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်လျက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြု လိုသူ၊ အင်န်ဂျီအို ပရော်ဖက်ရှင်နယ်များ၊ စည်းရုံးရေးသမား၊ နိုင်ငံရေးစိတ်ဝင်စားသူ၊ မည်သည့် စာဖတ်ပရိသတ်အတွက်မဆို တစ်စုံတစ်ရာမက အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဒုတိယအနေနှင့် အိုဘားမားစာအုပ်၏ မူလအခန်းစဉ်မှာ အခန်းတစ်ခုသည် အခန်း တစ်ဆယ့်ကိုးအထိ ကိန်းဂဏန်းအမည် သက်သက်ဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ဘာသာပြန်သူ အနေနှင့် တစ်ခန်းစီကို အမည်ပေးပါက စာဖတ်သူအတွက် ပိုမို စိတ်ဝင်စားပြီး ဆွေးနွေးနှိုးနှောရ

တွင်ကျယ်စေလိုသော ဆန္ဒအရင်းခံဖြင့် အခန်းတစ်ခန်းစီကို ခြုံငုံမိစေမည့် ခေါင်းစဉ်ငယ်များ တပ်ပေးလိုက်ပါသည်။ ဤသို့တပ်ခွင့်ရှိ၊ မရှိ အကိုးအထောက်ရှာကြည့်ရာ စာဖတ်သူအတွက် ပိုမိုစိတ်ဝင်စားစေလျှင်၊ မူလအဘော်ကို အထိအခိုက် မရှိလျှင်၊ မူရင်းရေးသူ ဝှက်ထားသော ပဟေဠိတစ်ရပ်ရပ်ကို ကြိုတင်ဖော်ပြရာမရောက်လျှင် ဤပုံဤနယ် ခေါင်းစဉ်ငယ်နှင့် မိတ်ဆက် နိုင်ကြောင်း မှတ်သားရပါ၏။

တတိယပြောလိုသောအချက်မှာ ဘာသာပြန်သည့် ‘ဟန်’ ရွေးချယ်မှု ဖြစ်ပါသည်။ အိုဘား မား၏တစ်သက်တာ အလုပ်အကိုင် ဖော်ပြချက်များကို ရှာကြည့်ပါက ဝစနာလင်္ကာရကျွမ်းကျင် သူ (Orator) ဟူသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုကို တွေ့ရပါမည်။ ဤစာအုပ်သည် စကားပြော ကောင်းသူတစ်ဦး ရေးသားထားသော ကိုယ်ပိုင်ဟန်ရှိသည့် စကားပြေစစ်စစ် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘာသာပြန်သူအနေနှင့် အိုဘားမား၏ ထိုစကားပြေဟန်ကို တတ်စွမ်းသမျှ အမိအရ ဆုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အားထုတ်ထားပါသည်။

ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကြီးပမာ အခန်းစဉ်ချိတ်ဆက်ပုံ၊ ဇာတ်ကွက်တစ်ကွက်ချင်း၏ အသံ၊ အနံ့၊ အရောင်၊ အရိပ်၊ အထိအတွေ့၊ အရသာများ၊ တကယ့်ဘဝထဲက ဇာတ်ဆောင်များ၏ ပြောစကား သာမက ကာယကံမြောက် အမူအရာ၊ မနောကံအတွေးတို့ကိုပါ ဇာတ်ညွှန်းဖွဲ့ ရေးသားဖော်ပြနိုင် ခဲ့သည့် ဘားရက်အိုဘားမား၏ “အဖေ့ဆီက အိပ်မက်များ”ကို လေးစားအပ်သော မြန်မာ စာဖတ် ပရိသတ်များထံ လက်ဝယ်အရောက် နှင်းအပ်လိုက်ပါပြီ။

ကျေးဇူးစကား

ကျွန်တော်စာရေးဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းအားပေးခဲ့သော ကွယ်လွန်သူ ဆရာဦးတင်မြင့် (အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး အာဇာနည်ဦးရာဇတ်၏ သားကြီး)၊ စာမူများကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် တည်းဖြတ်ပေးသော စာရေးဆရာ မိုးအောင်တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရပါကြောင်း။

ရွှေအိုလတ်

နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၂၄။

